

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ У ДИСЕРТАЦІЇ
за Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015
(з урахуванням офіційних виправлень 2017 р.)**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги (монографії)	
Один автор	Робак І. Ю. Організація охорони здоров'я в Харкові за імперської доби (початок XVIII ст. – 1916 р.) : монографія. Харків : ХДМУ, 2007. 346 с.
Два або три автори	Габович О., Кузнецов В. Філософія наукових теорій. Нарис перший: назви та реалії. Київ: Наукова думка, 2023. 520 с.
Чотири та більше авторів	Світ рослин у творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси / М. В. Гриньова та ін. Полтава, 2017. 112 с. Сучасна українська мова / О. М. Григор'єв та ін. 3-тє вид., перероб. Київ : Либідь, 2005. 488 с.
Книга – окремих том (частина) багатотомного видання	Митрополит Іларіон. Етимологічний-семантичний словник української мови : у 4 т. Вінніпег : Волинь, 1982. Т. 2 : Е – Л. 399 с. Анатомія людини : у 3 т. / А. С. Головацький та ін. Вінниця : Нова Кн., 2007. Т. 2. 456 с.
Багатотомні видання	Енциклопедія історії України : в 10 т. / редкол. : В. А. Смолій та ін. Київ, 2003–2013. Т. 1–10.
Перекладні видання	Халлиган Б., Шах. Дж. Маркетинг в Інтернеті: как привлечь клиентов с помощью Google, социальных сетей и блогов / пер. с англ. Н. Коневская. Москва, Диалектика, 2010. 256 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	Мінералогічний словник / укл.: В. С. Білецький, В. Г. Омельченко, Г. Д. Горванко. Маріуполь : Сх. вид. дім, 2016. 488 с
Без автора	30 років історичному факультету: історія та сьогодення (1986-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. В. В. Черепані. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 340 с.
Інші книжкові видання	
Енциклопедії	Енциклопедія історії України : в 10 т. / ред. рада : В.М. Литвин (гол.) та ін. ; Ін-т історії України НАН України. Київ : Наукова думка, 2005. Т. 9. 300 с.
Словники	Мінералогічний словник / укл.: В. С. Білецький, В. Г. Омельченко, Г. Д. Горванко. Маріуполь : Сх. вид. дім, 2016. 488 с. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, 2005. 1728 с.
Підручники	Дідківська Л. І., Головка Л. С. Державне регулювання економіки : навч. посіб. Київ, 2006. 213 с.
Бібліографічні покажчики	Лисодед О.В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одисей, 2003. 128 с. Савчук Варфоломій Степанович: біобібліографічний покажчик / упоряд. Н. М. Кушлакова. Дніпропетровськ : Вид-во ІМА-прес центр, 2015. 160 с.

Автореферати дисертацій	Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	Авдеева О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII – початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. Павлюк О. О. Розвиток систем банківського нагляду в країнах Центральної та Східної Європи : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.02. Київ, 2019. 480 с.
Архіви	Центральний . державний. архів вищих. органів влади та управління України (ЦДАВОВУ України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12.
Архівні документи	<i>Із вказівкою на назву справи:</i> Листування з Дніпропетровським та Новомосковським інститутами соціального виховання. ЦДАВОВ України. Ф.166. Оп. 9. Спр. 1793. Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ Академії в 1929–1930 рр. Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Ф. X (Всеукраїнська Академія Наук). Спр. 1686. 30 арк. <i>Із вказівкою на назву документу:</i> Заява приват-доцента по кафедрі філософії Київського університету П. Светлова від 23.10.1919 про необхідність читання курсу гносеології // Державний архів м. Києва. Ф. 16. Оп. 469. Спр. 381. Арк. 1 – 13. Арк. 38 <i>Без назви документу:</i> Науковий архів Інституту історії України НАН України. Ф. 2. Оп. 3. Спр. 170. № 1.
Архівний документ не має назви (назву формус дослідник)	[Культпропу ЦК КП/б/У] // ЦДАВОВ України. Ф. 166. Оп. 10. Спр. 1114. Арк. 237.
Патенти	Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Стандарти	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). Або: ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Київ, 2010. 16 с. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	Прокопенко И. П. Каталог растений для работ по экодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. Пам'ятки історії та мистецтва Закарпатської області : кат.-довід. / авт.- упоряд.: М. Петрик та ін.; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. іст. музей. Ужгород, 2003. 160 с.
Збірники статей	Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук.-попул. ст. Харків, 2010. Вип. 23. 228 с
Статистичний збірник	Державна служба статистики України. Соціальні індикатори рівня життя населення. К.: Інформаційно-аналітичне агентство. 256 с.
Матеріали/Тези доповідей	Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : зб.

	матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 2 листоп. 2017 р. Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 246 с.
Препринт	Головач Ю., Пляцко Р., Сварник Г. Петер Пулюй і архів Івана Пулюя. Львів : Ін-т фізики конденс. систем НАН України, 2020. 24 с. (Препринт. Ін-т фізики конденс. систем НАН України ; ISMP-20-01).
Частина видання	
Частина видання: книги	Бзовська І. С., Мриглод І. М. Моделювання кінетики хімічних реакцій при гетерогенному каталізі на прикладі реакції окислення монооксиду вуглецю. <i>Моделі квантово-статистичного опису каталітичних процесів на металевих підкладах</i> : монографія / за заг. ред. Костробія П. П. Львів, 2012. С. 226—257.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	Чумак О. М. Історія Нової Сербії у висвітленні А. О. Скальковського. <i>Заселення Півдня України: проблеми національного і культурного розвитку</i> : наукові доповіді Міжнародної науково-методичної конф. Херсон, 21–24 травня 1997. Херсон, 1997. Ч. 1. С. 86–87. Дудник В. М. Громадська активність кримських татар в умовах анексії Криму. <i>Таврійські історичні наукові читання</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 27—28 січ. 2017 р. / Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського, Гуманіт. ін-т. Київ, 2017. С. 14 – ж19.
Частина видання : енциклопедія. довідник	Попович Н. І. Початкова освіта. <i>Педагогічна енциклопедія</i> . Київ, 2003. Т. 5. С. 699. Київ. <i>Энциклопедический словарь</i> : Санкт-Петербург: Ф. А. Брокгауз и И. А. Ефрон, 1897. Т. 15. С. 266–273.
Законодавчі та нормативні документи	Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12 січ. 2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i> . 2017. № 20. С. 136–141.
Частина видання: продовжуваного видання	Хорошилова С. А., Малафійк Л. О., Хмельов А. А. Моделювання складеної конструкції за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i> . Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.
Частина видання: збірники наукових праць (статей)	Урсу Д. П. Историография как точная наука. <i>Харківський історіографічний збірник</i> . 2010. Вип. 10. С. 99–125.
Стаття в журналі(за необхідності заголовку перелічуються всі автори)	Щербак О. А. Натан Розен в Україні: невідомі сторінки життя і діяльності. <i>Вісник Національного технічного університету «ХПІ»</i> . Серія <i>Історія науки і техніки</i> . 2012. Вип. 42. С. 179–184. Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. <i>Вісник Національної академії наук України</i> . 2012. № 6. С. 62–67. Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i> . 2009. № 10. С. 57–60.
Газети (назва статті, кореспонденції)	Артеменко Л., Мосійчук А. До ювілею природничого музею. <i>Костопільська газета</i> . 2018. Травень. С. 28.
Газети (коротка замітка без назви)	<i>Приднепровський край</i> . 2016. 26 мая. С. 4.
Електронні ресурси	
Книги, монографії, брошури, підручники	Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Загальне документознавство. URL : https://textbook.com.ua/dokumentoznavstvo/1473445811 (дата звернення: 26.09.2017)

	Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с. URL: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf (дата звернення: 02.11.2017).
Законодавчі документи	Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII : станом на 18 берез. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 07.06.2020).
Періодичні видання (газети, журнали, бюлетенів)	Пасічник Н., Ріжняк Р. Е. К. Шпачинський – засновник науково-популярної журналістики кінця XIX – початку XX ст. на теренах України. <i>Історія науки і біографістики</i> : електрон. наук. фахове вид. 2024. № 1. С. 91–124. URL: https://inb.dnsgb.com.ua/2024-1/07.pdf doi.org/10.31073/istnauka202401-07 (дата звернення 15.07.2024). Іващенко В. Л. Когнітивне термінознавство: перспективи розвитку. <i>Термінол. вісн.</i> 2011. Вип. 1. С. 47–54. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/terv_2011_1_7 (дата звернення 26.09.2017).
Сторінки з веб-сайтів	Міністерство освіти і науки України : вебсайт. URL: https://mon.gov.ua/ (дата звернення: 10.01.2024). Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: http://www.nas.gov.ua/publications (дата звернення: 19.03.2014).

Особливості подання елементів бібліографічного запису у посиланнях :

- замість знака «крапка й тире» («. —») рекомендовано застосовувати знак «крапка» (.)
- імена у бібліографічному описі за навіскісною рисою / не повторюють
- дві навіскісні риси «+//+» замінювати крапкою
- відомості, запозичені не з титульної сторінки документа, дозволено не брати у квадратні дужки
- у складі вихідних даних дозволено не подавати найменування (ім'я) видавця
- дозволено не наводити відомостей про серію та Міжнародний стандартний номер (ISBN, ISMN, ISSN).